

2021-02-11
N2021/00460**Näringsdepartementet**Statens energimyndighet
Box 310
631 04 Eskilstuna

Uppdrag att stödja utveckling av battericeller och utbyggnad av ett elektrifieringscampus för batteriforskning i Västerås

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens energimyndighet (Energimyndigheten) att inom ramen för detta uppdrag lämna stöd med högst 238 miljoner kronor till Northvolt AB (Northvolt) för utveckling av battericeller och utbyggnad av ett elektrifieringscampus för batteriforskning i Västerås i enlighet med Europeiska kommissionens (kommissionens) beslut den 26 januari 2021 i ärende SA.55854 och vad som anges under rubriken Närmare om uppdraget.

Energimyndigheten ska delta i det styrande organet Public Authority Board för IPCEI-projektet European Battery Innovation (EuBatIn) samt delta på mötena för projektets samordnande funktion General Assembly.

Myndigheten ska fullgöra de uppgifter som åligger dessa organ i enlighet med kommissionens beslut. Inför varje möte i General Assembly ska Energimyndigheten rådgöra med Regeringskansliet (Näringsdepartementet) avseende formen för deltagande. Eventuella frågor som kräver ett ställningstagande på medlemsstatsnivå ska alltid stämmas av med Regeringskansliet (Näringsdepartementet).

För ändamålet får Energimyndigheten från Naturvårdsverket rekvirera 20 miljoner kronor ur Batterifonden. Utgifter om 218 miljoner kronor ska belasta det under utgiftsområde 24 Näringsliv uppförda anslaget 1:5 Näringslivsutveckling, anslagsposten 3 Näringslivsutveckling – del till Statens energimyndighet.

Närmare om uppdraget

Energimyndigheten ska efter ansökan från Northvolt besluta om att betala ut stöd till Northvolt inom ramen för beslut från kommissionen om godkännande av stöd.

Ett beslut om stöd ska förenas med de villkor som krävs för att stödet ska vara förenligt med kommissionens beslut om godkännande av stöd till Northvolt och för att syftet med stödet ska tillgodoses. Energimyndigheten ska även ansvara för övriga uppgifter som ankommer på stödgivande myndighet enligt kommissionens beslut.

Stöd får inte betalas ut om Northvolt är föremål för återbetalningskrav på grund av ett beslut av kommissionen som förklarat ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

Stöd får inte beviljas om Northvolt befinner sig i svårigheter enligt kommissionens meddelande om riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter (2014/C 249/01).

Stödet får helt eller delvis hållas inne om

- a) Northvolt genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att stödet beviljats felaktigt eller med för högt belopp,
- b) stödet av något annat skäl har beviljats felaktigt eller med för högt belopp och stödmottagaren borde ha insett detta, eller
- c) villkoren för stödet inte har följts.

Northvolt ska vara återbetalningsskyldig om någon av de grunder som anges i punkt a–c föreligger. Energimyndigheten får då besluta att helt eller delvis kräva tillbaka stödet. Om det finns särskilda skäl, får Energimyndigheten efterge kravet på återbetalning helt eller delvis.

På stödbelopp som krävs tillbaka ska ränta utgå enligt räntelagen (1975:635).

Beslut om stöd och utbetalning får ske i förskott för stödberättigade kostnader under genomförandetiden, med återbetalningsskyldighet om investeringar för vilka stödberättigade kostnader baseras inte genomförs.

Energimyndigheten ska begära att Northvolt lämnar de uppgifter som behövs för uppföljning och utvärdering av de åtgärder för vilka stöd har lämnats.

Energimyndigheten ska årligen redovisa information om och uppföljning av utbetalt stöd i en särskild skrivelse till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast samma dag som myndighetens årsredovisning lämnas.

Bakgrund

Northvolt är en svensk tillverkare av litiumjonbattericeller som har som mål att producera världens grönaste batteri. Northvolts unika tillverkningsmodell drar nytta av en mycket hög grad av vertikal processintegration, integration i leveranskedjan samt konkurrenskraftiga energipriser med noll koldioxidavtryck. Northvolt avser att inom projektet EuBatIn skapa en industrialiseringsplattform i Västerås för att öka tillgängligheten och kapaciteten för battericellsutveckling, både för fordonsapplikationer och energilagring. Northvolt skalar upp verksamheten inom Northvolt Labs i Västerås kopplat till ett elektrifieringscampus för batteriforskning.

Inom ramen för EuBatIn planerar Northvolt att samarbeta med leverantörer och företag, inklusive elektromobilitetscentret (Swedish Electric Transport Laboratory AB SEEL). Samarbetet ska identifiera möjliga synergier mellan Northvolts och SEELs nya testmetoder, då båda syftar till att utveckla metodiken för att förbättra noggrannheten, förutsägbarheten och hastigheten för att karakterisera åldrande beteende hos bl.a. battericeller.

Projektet bedrivs i samverkan med projekt i andra medlemsstater och ingår i det europeiska projektet European Battery Innovation (EuBatIn) som ska främja innovativ och hållbar batteriproduktion i EU.

Kommissionen beslutade den 26 januari 2021 att godkänna att stöd lämnas till Northvolt i enlighet med meddelandet Kriterier vid bedömningen av förenligheten med den inre marknaden hos statligt stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse (2014/C 188/02).

Skälen för regeringens beslut

Sverige ska bli ett fossilfritt föregångsland. Transporter är avgörande för att hela landet ska leva och växa. I dag utgör utsläpp från transportsektorn ungefär en tredjedel av Sveriges utsläpp av växthusgaser, men det finns stor potential för att genomföra betydelsefulla utsläppsminskningar. Riksdagen har beslutat om flera klimatmål som anger inriktningen för det klimatpolitiska arbetet. Senast 2045 ska Sverige inte längre ha några nettoutsläpp av växthusgaser, för att därefter uppnå negativa utsläpp. För att nå detta mål behöver transportsektorns utsläpp i princip vara noll till 2045. Riksdagen har antagit ett mål som anger att växthusgasutsläppen från inrikes transporter, utom inrikes luftfart, ska minska med minst 70 procent senast 2030 jämfört med 2010. Elektrifiering av transportsektorn bidrar till att minska utsläppen och är en viktig del i arbetet med att nå de nationella och globala klimatmålen.

Den snabba utvecklingen av elektrifierade fordon och farkoster globalt bidrar till en ökad efterfrågan på batterier. Kommissionen identifierade i Strategisk handlingsplan om batterier (KOM [2018] 293 slutlig, bilaga 2) batterier som en strategisk europeisk värdekedja där EU behöver satsa mer på investeringar och innovation. Utvecklingen av batteriproduktion är i grunden marknadsdriven och sker i en global konkurrens. Enligt kommissionen har EU möjlighet att ta en större andel av en växande global batterimarknad. I dag är EU:s andel tre procent.

Regeringen bedömer att utvecklingen av battericeller och utbyggnaden av ett elektrifieringscampus för batteriforskning i Västerås främjar innovativ och hållbar batteriproduktion i EU, bidrar till kunskapsutveckling och omsättning av nya lösningar som stärker näringslivets konkurrenskraft samt bidrar till att de långsiktiga målen inom energi-, transport- och klimatpolitiken kan uppnås.

Mot bakgrund av det uppdrag som Energimyndigheten har att stödja uppbyggnaden av ett testcenter för elektromobilitet (N2019/03147) gör regeringen bedömningen att Energimyndigheten även bör ges i uppdrag att lämna stöd till Northvolt. Vidare bedömer regeringen att detta uppdrag även bidrar till det uppdrag Energimyndigheten har att, tillsammans med Naturvårdsverket och Sveriges geologiska undersökning, utveckla myndighetssamverkan för att stödja utvecklingen av verksamheter i Sverige

som kan utgöra delar av en hållbar och konkurrenskraftig värdekedja för batterier i EU (I2020/02025).

På regeringens vägnar

Ibrahim Baylan

Moa Eklund

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM, EU

Utrikesdepartementet/HI

Finansdepartementet/BA

Utbildningsdepartementet/F

Miljödepartementet/KE, KL

Infrastrukturdepartementet/E, TM, US

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Tillväxtverket

Trafikverket

Verket för innovationssystem

Vetenskapsrådet

RISE Research Institutes of Sweden AB

Sveriges export- och investeringsråd

Sveriges Kommuner och Regioner